

РЕШЕНИЕ

№ 68

гр. Бургас, 05.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и първи октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Десислава Д. Щерева

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Павел Ал. Ханджиев Въззивно търговско дело
№ 20212001000191 по описа за 2021 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от А. Р. М., гражданин на Руска Федерация, срещу Решение № 497 от 18.12.2019 г., постановено по т.д.№ 658/2018 г. по описа на Окръжен съд - Бургас, в частта, с която съдът е отхвърлил предявеният иск за осъждане на ответното дружество “Ц.Б.И.” ООД да му заплати /1/ разликата над присъдения размер на главница от 129 220,85 лв. до претендирания размер от 180 000 лв. и /2/ сумата 54 860 лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законна лихва върху главницата от 180 000 лв. за периода 17.12.2015 г. - 17.12.2018 г.

Въззивникът А.М. сочи във въззивната си жалба, че за да стигне до извод за неоснователност на претенциите в частите, в които решението се обжалва, съдът приел, че сумата е дължима като допълнителна парична вноска вместо като такава по договор за паричен заем. Така постановеното било в противоречие със задължителна съдебна практика, защото съдът не изтъквал представените с исковата молба договор и протоколно решение в съответствие с чл. 20 ЗЗД. С тези документи се установявало наличие на договор за заем с уговаряне на лихва и реално предаване на заемната сума в собственост на ответното дружество. С представеното протоколно решение от 15.12.2010 г. не било взето решение за временни парични вноски от всички

съдружници съгласно чл. 134 ТЗ, а за временна парична вноска, която следвало да се направи само от един от съдружниците. Тази вноска не била съразмерна на дела в капитала на внасящия я съдружник. Съдът не съобразил също така, че според сключения договор за заем било уговорено прекратяване на договора освен с връщане на сумата, също и по взаимно съгласие на страните и с отказ по чл. 241 ЗЗД, т.е. при приложимост на режима на ЗЗД и без оглед решение по чл. 134 ТЗ. На следващо място в решението не се посочвали основанията по чл. 134 ТЗ и в частност какво е породило необходимост от допълнителни парични вноски. По тези съображения следвало да се приеме, че действителната воля на страните е била да се сключи договор за заем.

По отношение отхвърлянето на претенцията над уважения размер от 129 220,85 лв. въззивникът изразява несъгласие с приетото от съда, че правилото на чл. 76, ал. 2 ЗЗД не намирало приложение при направените две частични погашения, и не споделя интерпретацията на съда на ТР № 3/2017 г. на ОСГТК. Това, че въззивникът приел две частични плащания, не означавало, че той е приел уговорка между длъжника и едно трето лице да се погаси първо главницата. В тристранното споразумение липсвала уговорка коя част от дълга се погасява. Въззивникът упражнил правото си на избор коя част от дълга да се погаси, респ. да се извърши прихващане, съгласно чл. 76, ал. 2 ЗЗД. Следователно окръжният съд неправилно подвел казуса под нормата на чл. 76, ал. 1 ЗЗД вместо под нормата на чл. 76, ал. 2 ЗЗД и ответникът не можел да наложи своя избор на погашение. Така при дълг от 180 000 лв. главница и договорна възнаградителна лихва от 54 860,60 лв., направеното плащане от 50 779,15 лв. правилно било отнесено по избор на въззивника за погашение на договорната лихва, а не на главницата.

Кредиторът по това плащане законосъобразно го е приел за погашение на договорната лихва като елемент от общото парично задължение, независимо от изтичането на тригодишния срок по чл. 111, б. "в" ЗЗД. Въпреки давността самото парично задължение не се било погасило и било дължимо в отношенията между страните. В този смисъл било незаконосъобразно отхвърлянето на иска за сумата 54 000 лв - възнаградителна лихва за времето от 12.12.2015 г. до 17.12.2018 г.

Отправя се искане да бъде отменено решението в обжалваните му части и да

бъдат уважени исквете на ищеца в съответните части, за които са били отхвърлени от първоинстанционния съд. Не се правят доказателствени искания. Претендират се разноски.

Въззиваемият “Ц.Б.И.” ООД, ЕИК *****, е представил писмен отговор на въззивната жалба, с който я оспорва и иска в обжалваните части решението да бъде потвърдено като законосъобразно.

Неоснователно било оплакването на въззивника относно дадената от съда квалификация на правата му по чл. 134 ТЗ, тъй като самият ищец заявил, че претенцията му се основава на “общо фактически състав”, включващ договор за заем и допълнителна парична вноска по чл. 134 ТЗ. Тези правни институти се различавали съществено. Основателни били защитните възражения, направени от въззиваемия ответник в първата инстанция за нищожност на всички решения на ОСС от 15.12.2010 г. и на договора за заем. Тази възражения били доказани в процеса.

Излагат се в отговора доводи и аргументи в подкрепа на приетото от съда относно неприлагането на разпоредбата на чл. 76, ал. 2 ЗЗД по повод извършеното частично плащане, съответно се изразява несъгласие с оплакванията в тази връзка във въззивната жалба. Оспорват се и оплакванията на въззивника относно погасяването по давност на мораторната лихва.

Иска се потвърждаване на решението в обжалваните части и присъждане на разноски.

Апелативен съд - Бургас, като взе предвид оплакванията и доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства и съобрази закона, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана да обжалва страна, срещу акт, подлежащ на обжалване, и отговаря на изискванията на закона за редовност, поради което с определение от 23.08.2021 г. е допусната до разглеждане по същество.

Окръжен съд - Бургас е бил сезиран с искова молба, впоследствие уточнена от ищеца, от А. Р. М. против “Ц.Б.И.” “ ООД за осъждане на ответника да плати на ищеца следните парични суми: 180 000 лв. - направена

от ищеца като съдружник допълнителна парична вноска на осн. чл. 134 ТЗ; 3220,85 лв. - неплатен остатък от дължима възнаградителна лихва върху главницата от 180 000 лв. в общ размер от 54 000 лв. за периода 23.12.2010 г. - 23.12.2013 г.; 54 860 лв. - законната лихва за забава върху главницата от 180 000 лв. за периода 17.12.2015 г. - 17.12.2018 г.; 498,44 лв. - законната лихва за забава върху възнаградителната лихва в размер на 3220,85 лв. за периода 17.12.2015 г. - 17.12.2018 г.; законната лихва върху върху сумите 180 000 лв. и 3220,86 лв. за времето от предявяването на иска на 19.12.2018 г. до окончателното изплащане.

Ответното дружество оспорило исковете. Повдигнало възражение за прихващане, предявило насрещен иск.

С обжалваното решение съдът по претенциите на ищеца, постановил средното: по първия иск присъдил в полза на ищеца сумата 129 220,85 лв., като отхвърлил претенцията до размера от 180 000 лв.; отхвърлил втория иск за сумата 3220,85 лв. като погасен по давност; отхвърлил третия иск за сумата 54 860 лв., като приел, че за 43 472,90 лв. претенцията е погасена по давност, а за разликата е неоснователна; отхвърлил четвъртия иск за сумата 498,44 лв.; присъдил законната лихва върху главницата от 129 220,85 лв., считано от 19.12.2018 г. до окончателното изплащане. Отхвърлени са с решението възражението за прихващане и насрещния иск.

При извършената служебна проверка съгласно правомощията по чл. 269 ГПК Апелативен съд - Бургас констатира, че постановеното първоинстанционно решение е валидно, а в обжалваните части - допустимо.

По същество:

Фактическата обстановка по спора е установена правилно и на осн. чл. 272 ГПК въззивният съдебен състав препраща към тази част от мотивите на първоинстанционното решение, които споделя изцяло.

Тъй като не е било обжалвано в тази част, първоинстанционното решение със сила на пресъдено нещо обвързва страните и е задължително на осн. чл. 297 ГПК за съда по отношение на признатото и присъдено вземане в размер на 129 220,85 лв. по първия иск. Вследствие на това, непрекъснато е въпросът за съществуването на задължение на ответното дружество да върне на ищеца предоставената от него на осн. чл. 134 ТЗ допълнителна парична вноска. Ето защо оплакванията на въззивника в жалбата по отношение на

дадената от първоинстанционния съд правна квалификация не следва да се разглеждат. Въззивната инстанция в съответствие с предмета и обхвата на въззивното обжалване дължи произнасяне само по отношение размера на задължението за връщане на допълнителната парична вноска и по-точно за дължимостта на разликата между 180 000 лв. и 129 220,85 лв, както и по дължимостта на сумата 54 860 лв. - лихва за забава върху допълнителната парична вноска в размер на 180 000 лв. за времето от 17.12.2015 г. до 17.12.2018 г.

Няма спор, че сумата по допълнителната парична вноска (180 000 лв.) е постъпила по сметката на дружеството-ответник на 23.12.2010 г. и е следвало да се върне на ищеца до 23.12.2013 г. заедно с уговорената възнаградителна лихва в размер на 54 000 лв. за три години.

Няма спор, че едно трето лице - "Ц.П.М." ООД, ЕИК *****, на 28.07.2016 г. е превело по сметка на ищеца сумата 41 000 лв. с посочено основание "погасяване кредит 297513542003/20.12.2010 г." Същото лице на 12.07.2017 г. е превело по сметка на ищеца сумата 5000 евро (с равностойност 9779,15 лв.) с основание: "rog na заем 297513542003 20 12 10". В счетоводството на ответника тези две плащания са отразени като частични погасявания на задължението към ищеца за 180 000 лв. въз основа на споразумение между ответника-длъжник "Ц.Б.И." ООД и третото лице "Ц.П.М." ООД. След тази погасявания размерът на задължението според счетоводството на ответника е 129 220,85 лв. Ищецът посочва в исковата си молба, че с тези частични плащания е погасена част от вземането му за възнаградителна лихва.

Налице е ситуация, в която при няколко парични задължения на ответника към ищеца (главница, възнаградителна лихва и законна лихва) са направени плащания, които не са достатъчни да покрият всички задължения. При това липсва уговорка между кредитора и длъжника, с която да се определят условия и ред за прихващане на изпълнението. В мотивите по т. 1 от ТР 3/2017 г. на ВКС, ОСГТК, е разяснено, че при предложено от длъжника изпълнение на парично задължение, което не е достатъчно да покрие лихвите и главницата, длъжникът може да посочи кой елемент на дълга погасява, но този избор не е обвързващ кредитора. Кредитора може да приеме предложеното изпълнение, да откаже изпълнението или да извърши

погасяването по реда на чл. 76, ал. 2 ЗЗД. В случая длъжникът е отразил в счетоводството си извършените плащания като погашения на главницата, но този му избор не обвързва кредитора. Кредиторът законосъобразно е приел, че със сумата 50 779,15 лв. са направени погашения в поредността по чл. 76, ал. 2 ЗЗД. Общият паричен дълг в случая не включва разноси, а възнаградителната лихва е по-обременяваща от законната. Ето защо и с оглед заявеното в исковата молба сумата 50 779,15 лв. се отнася за частично погасяване на вземането за възнаградителна лихва.

Задължението за главница в размер на 180 000 лв. не е било погасено и се дължи. Следователно искът за главницата е основателен изцяло. Обжалваното решение следва да се отмени в частта, с която искът за главница е отхвърлен за разликата над 129 220,85 лв. до 180 000 лв., и в полза на ищеца да се присъди допълнително сумата 50 779,15 лв.

Върху главницата на осн. чл. 86, ал. 1 вр. чл. 84, ал. 1 ЗЗД от падежа (23.12.2013 г.) се дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва. Искът е предявен на 17.12.2018 г. На осн. чл. 111, б. "в" ЗЗД са погасени по давност лихвите, изтекли от 23.12.2013 г. до 17.12.2015 г. За времето от 17.12.2015 г. до 17.12.2018 г. вземането за обезщетение за забава в размер на законната лихва не е погасено по давност. За този период според СИЕ законната лихва възлиза на 54 810,60 лв. Искът е основателен до този размер. В тази част обжалваното решение следва да се отмени и да се присъди на ищеца сумата 54 810,60 лв.

Върху допълнително присъдената главница от 50 779,15 лв. се дължи законната лихва за времето от 19.12.2018 г., както се претендира с въззивната жалба, до окончателното изплащане.

Поради изхода на делото и на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца следва да се присъди допълнително сумата 97 лв. - разноси за първоинстанционното производство съразмерно с уважената част от исковете. За въззивното производство въззивникът-ищец има право на разноси в размер на 4428,60 лв в съответствие със списъка по чл. 80 ГПК и представените доказателства.

Мотивиран от изложеното, Бургаският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 497 от 18.12.2019 г., поправено с решение № 60 от 14.02.2020 г., постановено по т.д. № 658/2018 г. по описа на Окръжен съд-Бургас, в тези негови части, с които: (1) е отхвърлен искът на А.. Р. М. против “Ц.Б.И.” ООД за връщане на допълнителна парична вноска от съдружника съгласно решение на общото събрание на дружеството над присъдения размер от 129 220,85 лв. до претендирания размер от 180 000 лв., и (2) е отхвърлен искът на А.. Р. М. против “Ц.Б.И.” ООД за обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 180 000 лв. за времето от 17.12.2015 г. до 17.12.2018 г. за сумата 54810,60 лв, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА**:

ОСЪЖДА “Ц.Б.И.” ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ж.к. Л. бл. 65, вх. А, ет. 2, ап. 4, да заплати на А.. Р. М., гражданин на Руската федерация, род. на ***** г., със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Х.Ф. № 1, вх. 2, ет. 1, адв. Ив. Б., както следва: (1) допълнително сумата 50 779,15 лв., представляваща част от подлежаща на връщане допълнителна парична вноска в общ размер от 180 000 лв., заплатена от съдружника съгласно решение на общото събрание на дружеството, заедно със законната лихва от 19.12.2018 г. до окончателното изплащане на сумата, и (2) сумата 54 810,60 лв, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 180 000 лв. за времето от 17.12.2015 г. до 17.12.2018 г.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 497 от 18.12.2019 г., поправено с решение № 60 от 14.02.2020 г., постановено по т.д. № 658/2018 г. по описа на Окръжен съд-Бургас, в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА “Ц.Б.И.” ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. Бургас, ж.к. Л. бл. 65, вх. А, ет. 2, ап. 4, да заплати на А.. Р. М., гражданин на Руската федерация, род. на ***** г., със съдебен адрес: гр. Бургас, ул. Х.Ф. № 1, вх. 2, ет. 1, адв. Ив. Б., както следва: (1) допълнително сумата 97 лв. - разноси за първоинстанционното производство съразмерно с уважената част от исковете и (2) сумата 4428,60 лв, - разноси за въззивното производство.

Решението може да се обжалва пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____